

Nr 14

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar under Utgifter å driftbudgeten, För flera huvudtitlar gemensamma frågor, jämte i ämnet väckta motioner.

(5:e avd.)

I propositionen nr 1 (bilaga 2) har under Utgifter å driftbudgeten, För flera huvudtitlar gemensamma frågor, till behandling upptagits här nedan angivna spörsmål (se statsrådsprotokollet över civilärenden för den 4 januari 1956).

Propositionen

Löneregleringsarbetet m. m. I statsrådsprotokollet framhålles under denna punkt att den år 1952 påbörjade allmänna tjänsteförteckningsrevisionen under år 1955 slutförts men att vissa yrkanden från myndigheter och personalorganisationer om lönegradsuppflyttning av tjänster ansetts böra upptagas till prövning under det senaste budgetarbetet. Ytterligare förslag avses skola senare underställas riksdagens prövning.

Chefen för civildepartementet anför i detta sammanhang följande.

Av vad jag i det föregående anført framgår, att det kan bli nödvändigt att i annat sammanhang förelägga 1956 års riksdag förslag, som påverkar personalförteckningarna. För att i sådan ordning framlagda lönegradsplaceringsförslag skall kunna genomföras under 1956 är det erforderligt att riksdagen, liksom fallet varit de fyra senaste åren, beslutar att de personalförteckningar, som riksdagen fastställer innan beslut meddelats i anledning av dylika förslag, skall gälla endast i den mån annat icke följer av vad riksdagen beslutar i samband med dessa förslag.

Lönegradsplaceringen för vissa tjänster m. m. Under detta avsnitt av statsverkspropositionen redovisas de förslag till ändrad lönegradsplacering, som chefen för civildepartementet ansett sig kunna förorda på grundval av den under budgetarbetet företagna omprövningen av löneställningen för olika tjänster. Utskottet får härutinnan hänvisa till s. 3—11 i statsrådsprotokollet samt till de därtill hörande bilagorna A—D (s. 44—58).

Behovet av maskinpersonal vid karolinska sjukhuset, serafimerlasarettet och karolinska institutet m. m. I statsverkspropositionen redogöres därefter

för en särskild utredning som verkställdes angående maskinpersonalen vid karolinska sjukhuset, serafimerlasarettet och karolinska institutet ävensom för i ärendet avgivna remissyttranden. I dessa hänseenden liksom i fråga om föredragande departementschefens ställningstagande tillåter sig utskottet hänvisa till s. 11—25 i statsrådsprotokollet jämte den därtill hörande bilagan E (s. 59).

Den allmänna lönenivån för statsanställda m. m. Chefen för civildepartementet anför under denna punkt, att några överläggningar med statstjänstemännens huvudorganisationer om storleken av tilläggen å grundlöner och å pensionernas grundbelopp under år 1956 ännu icke ägt rum. Det har därför inte varit möjligt att nu ange de slutgiltiga grunder, som i detta hänseende bör gälla under år 1956. Ifrågavarande spörsmål avses senare skola underställas riksdagen. Med hänsyn härtill har till grund för beräkningen av anslagsmedlen för rörliga löne- och pensionsförmåner lagts de lönebelopp resp. det procenttal, som varit gällande under år 1955.

Överskridande av vissa anslagsposter. I statsrådsprotokollet redogöres för de bemyndiganden som riksdagen under senare år lämnat Kungl. Maj:t i fråga om överskridande av genom riksdagens beslut maximerade anslag och anslagsposter. Ifrågavarande bemyndiganden föreslås förlängda för nästa budgetår, varvid viss jämkning föreslås beträffande ett sedan 1941 gällande allmänt bemyndigande.

Sommartidstjänstgöringen i statsförvaltningen. I anledning av 1953 års riksdags skrivelse nr 227 har en utredning verkställdes angående sommartidstjänstgöringen inom statsförvaltningen. Utredningens betänkande har varit föremål för en omfattande remissbehandling. Redogörelse för utredningens förslag och innehållet i remissyttrandena lämnas å s. 29—38 i statsrådsprotokollet, till vilka utskottet får hänvisa.

Chefen för civildepartementet har för egen del anfört följande.

»Som framgår av den på riksdagens hemställan gjorda utredning rörande sommartidsbestämmelserna och deras tillämpning, som jag i det föregående redogjort för, har bestämmelser av ifrågavarande art funnits i nära 50 år. Huvuddelen av bestämmelserna tillkom i samband med en allmän förlängning av arbetstiden inom statsförvaltningen. Dessa bestämmelser innebär icke någon ovillkorlig rätt för personalen att få inskränkt arbetstid under sommaren. Endast under förutsättning att göromålets behöriga gång inom vederbörligt verk det medger, får inskränkning av arbetstiden tillämpas. Detta medför, att sommartid icke får tillämpas i sådan omfattning, att arbetsuppgifter åsidosättes eller att kontakten med andra myndigheter och allmänheten försvåras. Inte heller får arbetstidsförkortning på sommaren medges i sådan utsträckning, att därav föranledes krav på personalökning.

Utredningen har med instämmande av nära nog samtliga remissinstanser ansett, att denna möjlighet till arbetstidsförkortning under sommaren bör

tills vidare bibehållas inom statsförvaltningen. Mot bakgrunden härav och med beaktande av de strävanden mot avkortning av arbetstiden, som förekommer på åtskilliga håll inom arbetsmarknaden, anser jag mig böra ansluta mig till utredningens förslag. I allt fall synes möjligheten att i vissa fall avkorta arbetstiden under sommaren böra bibehållas i avvaktan på resultatet av den år 1954 igångsatta utredningen om kortare arbetstid.

Beträffande frågan huruvida en arbetstidsförkortning under sommaren kan och bör kombineras med längre arbetstid under annan del av året delar jag utredningens uppfattning, att bestämmelser om dylik inarbetning icke f. n. bör införas. Härav skulle föranledas vissa administrativa olägenheter. Jag finner mig icke heller böra föreslå, att generella föreskrifter nu meddelas, som begränsar eller på annat sätt ändrar nuvarande bestämmelser om arbetstidsförkortning under sommaren. Det bör sålunda tills vidare ankomma på vederbörande verksledning att inom ramen för nu gällande föreskrifter pröva, huruvida och i vad mån sommartid kan tillämpas. Jag vill emellertid i detta sammanhang uttala, att jag ansluter mig till utredningens uppfattning, att för sådan tjänstemannapersonal, som arbetar i direkt kontakt med verkstadsdrift, där 48 timmars arbetsvecka tillämpas, sommartid icke får förekomma.

Vad beträffar den av utredningen berörda frågan om fria lördagar vill jag erinra om att sedan några år förekommer överenskommelser på det statliga kollektivavtalsområdet om inarbetning av arbetstid för erhållande av fria lördagar under sommaren. Att tillämpa andra bestämmelser för tjänstemannapersonal, som arbetar i direkt kontakt med driften på sådana arbetsplatser, där dessa överenskommelser gäller, skulle medföra olägenheter av såväl administrativ som ekonomisk art. Med hänsyn härtill har Kungl. Maj:t årligen, senast genom beslut den 30 december 1955, medgivit dylik inarbetning av arbetstid även för viss tjänstemannapersonal. Angivna beslut är begränsat till att gälla sådan tjänstemannapersonal, för vilken sommartid icke tillämpas.

För den personal åter, som har sommartid, bör den förkortade arbetstiden, i den mån den kan förekomma, såsom utredningen förordat åtminstone tills vidare liksom hittills fördelas på veckans samtliga arbetsdagar. För vinnande av erfarenheter av ett system med fria lördagar synes dock möjlighet böra skapas för någon eller några myndigheter med arbetsuppgifter av mera teknisk art att, i den mån omständigheterna så medger, försöksvis under sommaren 1956 förlägga inskränkningen av arbetstiden så, att helt fria lördagar i viss utsträckning kan erhållas.»

Kostnaderna för periodiska skrifter, utgivna av statliga verk och institutitioner. I anledning av ett uttalande av 1954 års riksdag har i bilagan F till statsrådsprotokollet (s. 60—62) lämnats en sammanställning av kostnader m. m. för vissa periodiska skrifter. Sammanställningen, till vilken utskottet får hänvisa, upptar 38 skrifter med en sammanlagd nettokostnad för statsverket av inemot 1 200 000 kronor.

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond. Härutinnan anges i statsrådsprotokollet de anslag, tillhoppa 52 169 000 kronor, som under de olika huvudtitlarna erfordras för ersättning till de olika delfonderna.

Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark. I statsrådsprotokollet redovisas de å fonden bokförda kronoegendomar, som under budgetåret 1956/57 avses skola disponeras för vissa för domänstyrelsens verksamhet främmande ändamål, samt anges storleken av de anslag under olika huvudtitlar, tillhoppa 255 700 kronor, som ansetts böra anvisas för ersättning till fonden.

Motionerna

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehåft dels en inom andra kammaren av herr *Rubbestad* väckt motion (II: 154), vari hemställts, att riksdagen måtte uttala sig för att systemet med förkortad sommararbetstid ur besparings- och rättvisesynpunkt skall upphöra att gälla fr. o. m. den 1 juli 1956,

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Lindblom* och *Gustaf Elofsson* (I: 224) och den andra inom andra kammaren av herr *Johnsson* i Kastanjegården *m. fl.* (II: 343), i vilka hemställts, att riksdagen måtte besluta, att även de länsbostadsdirektörstjänster, som enligt statsverkspropositionen skulle kvarstå i Ce 31, uppflyttas till Ce 33.

Beträffande motiveringen för nämnda yrkanden får utskottet hänvisa till motionerna II: 154 och II: 343.

Utskottet

Under avsnittet *löneregleringsarbetet m. m.* erinrar chefen för civildepartementet om att den år 1952 påbörjade allmänna tjänsteförteckningsrevisionen slutförts under år 1955. Emellertid föreligger redan nu, enligt vad departementschefen anfört, omfattande krav från såväl personalorganisationer som myndigheter på ändrad lönegradsplacering för tjänster eller grupper av tjänster. Under budgetarbetet har i anslutning härtill ansetts böra till prövning upptagas yrkanden om uppflyttning i lönegrad av ett antal tjänster med tillämpning av de normer som fastställts genom den allmänna tjänsteförteckningsrevisionen. I viss utsträckning har även en omprövning skett av sagda normer. Enligt vad föredragande departementschefen anfört avses ytterligare lönegradsförslag skola senare underställas riksdagen.

Utskottet har funnit sig kunna ansluta sig till att en prövning nu sker av föreliggande lönegradsförslag i enlighet med vad chefen för civildepartementet förordat och vill i detta sammanhang endast framhålla, att en

viss försiktighet synes böra iakttagas vid en omprövning av vedertagna normer för lönegradsplacering. Till detaljerna i Kungl. Maj:ts förslag återkommer utskottet i det följande.

Utskottet tillstyrker fortsatt tillämpning av den under de fyra senaste åren iakttagna anordning som innebär, att riksdagen beslutar att de personalförteckningar, som riksdagen fastställer innan beslut meddelats i anledning av i särskild ordning framlagda lönegradsförslag, skall gälla endast i den mån annat inte följer av vad riksdagen beslutar i samband med nämnda förslag. Som utskottet i motsvarande sammanhang i fjol framhöll bör nämnda princip tillämpas även i fråga om i motionsväg framlagda lönegradsförslag.

I avsnittet *lönegradsplaceringen för vissa tjänster m. m.* redovisas dels sådana grupper av tjänster, som gjorts till föremål för särskilda utredningar inom civildepartementet, dels sådana tjänster vilkas lönegradsplacering prövats på grund av yrkande från myndighet eller personalorganisation. Här avsedda tjänster utgöres av tekniska biträdestjänster på vetenskapliga institutioner (bilaga A till statsrådsprotokollet), tjänster vid bostadsstyrelsen och länsbostadsnämnderna (bilaga B), statsmeteorolog- och statshydrologtjänster vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (bilaga C) samt ett antal tjänster vid olika verk och myndigheter under andra—tolfte huvudtitlarna (bilaga D). De av chefen för civildepartementet tillstyrkta, i nämnda bilagor redovisade förslagen innebär lönegradsuppflyttning av omkring 300 tjänster med en beräknad kostnadsökning för löner av ca 350 000 kronor för år. Den härav uppkomna löneökningen för statstjänstemännen såsom grupp är enligt departementschefen att betrakta som en motsvarighet till den löneglidning som förekommer på den enskilda sektorn av arbetsmarknaden.

Utskottet, vars vederbörande avdelning tagit närmare kännedom om de överväganden och motiv som legat till grund för de framlagda lönegradsförslagen, har vid sin granskning av desamma funnit sig kunna lämna dem utan erinran och ansluter sig till vad föredragande departementschefen i samband därmed anfört. I följande hänseenden har förslagen givit utskottet anledning till särskilda uttalanden.

Tjänsterna vid *bostadsstyrelsen och länsbostadsnämnderna* (bilaga B, s. 46—48 i statsrådsprotokollet) har varit föremål för en särskild översyn med hänsyn till den utveckling och de förändringar som under de senaste åren ägt rum på det bostadspolitiska området, bl. a. sammanhängande med den beslutade decentraliseringen av låneverksamheten. Prövningen, som skett efter samråd med representanter för fackdepartementet och verksmyndigheten och under överläggningar med personalorganisationerna, har resulterat i att ett antal tjänster föreslås uppflyttade i högre lönegrad; flertalet tjänster lämnas emellertid självfallet orubbade. Beträffande länsbostadsdirektörerna föreslås den vid den allmänna tjänsteförteckningsrevisionen iakttagna differentieringen på 31 och 33 lönegraderna skola bibehållas, varvid emellertid två av tjänsterna föreslås

uppflyttade från den lägre till den högre graden. Härigenom skulle 15 tjänster komma att tillhöra 31 och 9 tjänster 33 lönegraden; normalgraden för länsbostadsdirektörerna skulle alltså allttjämt vara 31 lönegraden. I motionerna I: 224 och II: 343 yrkas att även de länsbostadsdirektörstjänster, som skulle kvarstå i 31 lönegraden, uppflyttas till 33 lönegraden. Utskottet vill framhålla, att denna fråga inte bör bedömas med utgångspunkt från att ett antal av dessa tjänster skulle komma att »kvarstå» i 31 lönegraden utan fastmera med beaktande av att vissa tjänster med hänsyn till särskilt kvalificerade göromål ansetts böra hänföras till högre lönegrad än den för tjänsterna gällande normalgraden — en princip som går igen även beträffande vissa andra grupper av tjänster vid länsbostadsnämnderna. Med hänsyn härtill och med beaktande jämväl av den överenskommelse med vederbörande personalorganisation, som i detta fall föreligger, får utskottet avstyrka nämnda motionsyrkande.

Under pensionsstyrelsen (s. 50 i statsrådsprotokollet, V huvudtiteln) föreslås att 4 maskinoperatörstjänster i Ce 8 på försäkringsbyråns maskinavdelning ersättes av tjänster i Ce 17 och Ce 13; i samband härmed skulle 5 maskinoperatörstjänster indragas. Förslaget förutsätter alltså en organisationsändring. När utskottet tillstyrker den nyss angivna lönegradsändringen sker detta under förbehåll för att riksdagen vid sin behandling av pensionsstyrelsens avlöningsanslag inte gör någon invändning mot den ändrade organisation av maskinavdelningen, som utgör förutsättningen för lönegradsförslaget.

Beträffande nationalmuseet (s. 53 i statsrådsprotokollet) föreslås att en kontoristtjänst i Ca 13 uppflyttas till kansliskrivartjänst i Ca 15. Tjänstinnehavaren betecknas såsom museichefens sekreterare; såsom framgår av åttonde huvudtiteln s. 34 har emellertid i detta fall även andra skäl åberopats till stöd för förslaget. Med hänsyn till att lönegradsplacementen i förevarande fall delvis synes sammanhänga med den nuvarande tjänstinnehavarens speciella kvalifikationer anser utskottet lämpligt att lönegraden omprövas vid dennes avgång från tjänsten.

Sammanfattningsvis får utskottet sålunda tillstyrka de i bilagorna A—D till statsrådsprotokollet intagna lönegradsförslagen m. m. och att Kungl. Maj:t bemyndigas vidtaga erforderliga åtgärder för deras genomförande fr. o. m. den 1 juli 1956. Beträffande vissa av de ifrågavarande tjänsternas lokalisering inom vederbörande verk får utskottet erinra om sitt uttalande å s. 10 i utlåtandet 1952: 230 i fråga om möjlighet för Kungl. Maj:t eller vederbörande myndighet att besluta om de omdispositioner, som kan anses särskilt påkallade ur effektivitetssynpunkt.

I fråga om maskinpersonal vid karolinska sjukhuset, serafimerlasarettet och karolinska institutet har en särskild utredning verkställt. Vid utredningen, som utgjort ett led i en under senare år genomförd allmän översyn av personalorganisationen vid maskinanläggningarna inom statsförvaltningen, har beaktats frågorna om behovet av maskinpersonal, rationaliseringsåtgärder och utbildning av eldare och reparatörer samt det särskilda

spörsmålet om samordning av maskintjänsten vid karolinska sjukhuset och karolinska institutet. Kungl. Maj:ts på utredningen grundade förslag till personalorganisation innebär beträffande karolinska sjukhuset dels inrättande av en driftingenjörstjänst i Ca 25 och en maskinmästartjänst i Ca 21, vilka tjänster skulle träda i stället för den nuvarande förste maskinmästartjänsten i Ca 21 (med vikariatslön i 23 lönegraden), dels bibehållande av nuvarande antal maskinist-, reparatörs- och eldartjänster, ehuru med ändrad fördelning inom de för sådana tjänster bestämda lönegraderna. Beträffande serafimerlasarettet och karolinska institutet innebär förslaget vissa jämkningar inom ramen för nuvarande antal tjänster. Utskottet har vid sin granskning av förslaget funnit sig kunna tillstyrka detsamma och att Kungl. Maj:t bemyndigas vidtaga erforderliga åtgärder för dess genomförande fr. o. m. den 1 juli 1956.

Frågan om *den allmänna lönenivån för statsanställda m. m.* föranleder inte i detta sammanhang något uttalande från utskottets sida.

I fråga om *överskridande av vissa anslagsposter* innebär Kungl. Maj:ts förslag en fortsatt tillämpning av vad förut i sådant hänseende medgivits med det tillägget, att det sedan budgetåret 1941/42 gällande allmänna bemyndigandet för Kungl. Maj:t att medge överskridande av maximerade anslag och anslagsposter skulle utsträckas att innefatta jämväl fall då icke-ordinarie ersättare anlitas vid vakanthållande av ordinarie tjänst. Utskottet tillstyrker ifrågakvarande förslag.

Frågan om *sommartidstjänstgöringen i statsförvaltningen* har med föranledande av en anhållan av 1953 års riksdag utretts av särskilda sakkunniga, vilkas betänkande i ämnet varit föremål för en omfattande remissbehandling. Utredningen har, med instämmande av nära nog samtliga remissinstanser, ansett att möjligheten till arbetstidsförkortning under sommaren bör tills vidare bibehållas inom statsförvaltningen. Föredragande departementschefen har anslutit sig härtill och uttalat, att i allt fall synes möjligheten att i vissa fall avkorta arbetstiden under sommaren böra bibehållas i avvaktan på resultatet av den år 1954 igångsatta utredningen om kortare arbetstid. I enlighet härmed bör det tills vidare ankomma på vederbörande verksledning att inom ramen för nu gällande föreskrifter pröva, huruvida och i vad mån sommartid kan tillämpas. Härvid har departementschefen emellertid uttalat, att han i likhet med utredningen anser att för tjänstemannapersonal, som arbetar i direkt kontakt med verkstadsdrift där 48 timmars arbetsvecka tillämpas, sommartid inte får förekomma.

Utskottet har vid sin prövning av föreliggande spörsmål funnit att invändningar ur olika synpunkter kan framställas mot anordningen med särskild sommartid inom statsförvaltningen. Dessa har emellertid såväl i det föreliggande betänkandet som i de avgivna remissyttrandena underkastats en utförlig belysning. Utskottet har för egen del kommit till den uppfattningen, att tidpunkten inte f. n. är den lämpligaste för ett beslut om en ändring av sommartidsbestämmelserna. Övervägande skäl talar därför för föredragande departementschefens ståndpunkt att dessa bestämmelser bör

tills vidare bibehållas, bl. a. med hänsyn till den pågående arbetstidsutredningen. Då utskottet sålunda finner sig böra ansluta sig till vad departementschefen anfört i detta hänseende vill utskottet emellertid understryka, dels att sommartidsbestämmelserna inte innebär någon ovillkorlig rätt till inskränkt arbetstid under sommaren utan bör betraktas som en möjlighet till en dylik anordning, avsedd att tillämpas endast under förutsättning att göromålets behöriga gång det medger, dels att arbetstidsförkortning inte får medges i sådan utsträckning att därav föranledes krav på personalökning.

Utskottet ansluter sig till uppfattningen att sommartid inte bör tillämpas för tjänstemannapersonal, som arbetar i direkt kontakt med verkstadsdrift med 48 timmars arbetsvecka. Utskottet har vidare inte något att erinra mot att försöksvis under sommaren 1956 prövas en inskränkning av arbetstiden på sådant sätt att helt fria lördagar i viss utsträckning kan erhållas. Såsom av departementschefens anförande framgår avses härutinnan en försöksverksamhet av begränsad omfattning.

Av den ståndpunkt utskottet i det föregående intagit i fråga om sommartidsbestämmelserna följer, att utskottet avstyrker det i motionen II:154 framställda yrkandet om dessa bestämmelsers upphävande.

Kostnaderna för periodiska skrifter, utgivna av statliga verk och institutioner, redovisas i en i bilaga F till statsrådsprotokollet intagen sammanställning. Åtgärden har vidtagits i anledning av en av 1954 års riksdag där- om uttryckt önskan. Den framlagda redogörelsen har inte givit utskottet anledning till särskilt uttalande.

Vad angår frågorna om *ersättning till statens allmänna fastighetsfond* samt *ersättning till statens domäners fond för upplåten mark* föranleder dessa inte i detta sammanhang något uttalande från utskottets sida.

Utskottet vill slutligen framhålla, att utskottet uppmärksammat att sammanlagda beloppet av *huvudtitlarnas kommittéanslag* i riksstatsförslaget för nästa budgetår uppgår till 6 560 000 kronor. I riksstaten för budgetåret 1947/48 — det senaste budgetår för vilket redogörelse för kommittéanslagen lämnats under för flera huvudtitlar gemensamma frågor — var motsvarande belopp 4 615 000 kronor. Från kommittéanslagen hade under budgetåret 1947/48 till kostnader för sakkunniga biträden inom departementen m. m. utbetalats sammanlagt 858 764 kronor. För samma ändamål utbetalades under budgetåret 1954/55 1 832 821 kronor.

Utskottet har vidare uppmärksammat att tolfte huvudtitelns kommittéanslag i riksstatsförslaget för nästa budgetår nedräknats med 75 000 kronor i samband med att medel beräknats under civildepartementets avlöningsanslag för arbetsuppgifter, för vilka kostnaderna nu bestrides från departementets kommittéanslag.

Det är enligt utskottets mening angeläget att det initiativ, som sålunda tagits beträffande tolfte huvudtiteln, fullföljes genom undersökningar inom övriga huvudtitlar, huruvida kommittéanslagen belastas med utgifter, som med hänsyn till arbetsuppgifternas art rätteligen bör bestridas från resp.

departements avlöningsanslag. Härvid torde även böra beaktas, huruvida kostnaderna för nämnder och råd av mera permanent natur lämpligen kan bestridas i annan ordning än från kommittéanslag. Resultatet av undersökningarna liksom därav föranledda förslag bör föreläggas nästa års riksdag.

Utskottet föreslår att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ger tillkänna vad utskottet i denna fråga anfört.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

A. att riksdagen må

1. besluta, att de personalförteckningar, som riksdagen fastställer innan riksdagen meddelat beslut i anledning av lönegradsplaceringsförslag, som framlägges i särskild ordning, skall gälla endast i den mån annat icke följer av vad riksdagen beslutar i samband med behandlingen av nämnda förslag;

2. med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 224 och II: 343 godkänna de i bilagorna A—D till statsrådsprotokollet över civilärenden för den 4 januari 1956 intagna förslagen om placering i lönegrad av vissa tjänster m. m. samt bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga erforderliga åtgärder för genomförande av nämnda förslag från och med den 1 juli 1956;

3. godkänna de i bilaga E till statsrådsprotokollet intagna förslagen om placering i lönegrad av vissa tjänster vid karolinska sjukhuset, serafimerlasarettet och karolinska institutet m. m. samt bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga erforderliga åtgärder för genomförande av nämnda förslag från och med den 1 juli 1956;

4. bemyndiga Kungl. Maj:t att för budgetåret 1956/57 i enlighet med vad i statsrådsprotokollet förordats medge

a) de överskridanden av genom riksdagens beslut maximerade anslagsposter till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, eller till avlöningar till icke-ordinarie personal, som erfordras till följd av att dylik anslagspost blivit i en icke förutsedd omfattning belastad *antingen* med utgifter för avlöningar åt icke-ordinarie tjänsteman, som vikarierat å ordinarie tjänst, vilken är obesatt eller vars innehavare åtnjutit ledighet för offentligt uppdrag eller av annan anledning mot avstående av hela lönen, *eller* med kostnader, som sammanhänger med att icke-ordinarie ersättare behöver anlitas vid vakanthållande av ordinarie tjänst eller vid längre tids ledighet för sjukdom eller av annan därmed jämförlig anledning,

b) de överskridanden av genom riksdagens beslut maximerade anslag och anslagsposter, som påkallas med hänsyn

till regleringen av befordringsgången för biträdes- och amanuenspersonal samt därmed jämförlig personal,

c) de överskridanden av genom riksdagens beslut maximerade anslag och anslagsposter, som kan bli erforderliga för bestridande av kompensation för avgifter till den allmänna sjukförsäkringen, samt

d) de överskridanden av genom riksdagens beslut maximerade anslag och anslagsposter, som kan erfordras till följd av de på grund av prop. 1955: 209 beslutade lönegradsuppflyttningarna;

B. att motionen II: 154 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

C. att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t giva tillkänna vad utskottet anfört beträffande huvudtitlarnas kommittéanslag.

Stockholm den 7 februari 1956

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet ha närvarit

från f ö r s t a kammaren: herrar Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Näs-gård, Gillström, Näsström, Boman, fröken Andersson, herrar Pålsson, Gustaf Andersson, Einar Persson, Birger Andersson, Ragnar Persson, Axel Andersson, Rikard Svensson och Sunne; samt

från a n d r a kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Ward, Andersson i Malmö, Rubbestad, Hoppe, fröken Elmén, herrar Petterson i Degerfors, Andersson i Möln dal, Widén, Thapper, Jansson i Kalix, Hjalmarson, fröken Ager, herrar Nelander och Hansson i Önnarp.

Reservationer

1) av herrar *Rubbestad* och *Hansson* i Önnarp, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionen II: 154 och att därför

dels den del av utskottets yttrande, som på s. 7 börjar med »Frågan om sommartidstjänstgöringen» och på s. 8 slutar med »bestämmelsers upphävande», bort ersättas med text av följande lydelse:

»Redan 1952 gjorde statsrevisorerna anmärkning på *sommartidstjänstgöringen i statsförvaltningen* och förordade ur sparsamhets- och rättvisesynpunkter en utredning angående denna sak. Av den utredning som därefter

verkställt kan man draga den slutsatsen att detta system kostar staten en hel del pengar, uppskattningsvis omkring 25 miljoner kronor per år. Dessutom kan konstateras att endast ungefär en fjärdedel av tjänstemännen kan komma i åtnjutande av denna förmån. Såsom departementschefen framhållit är den inskränkning av tjänstgöringen sommartid, som förekommer inom vissa delar av statsförvaltningen, icke någon ovillkorlig rättighet för personalen utan en förmån, som kan medgivas endast om och i den mån omständigheterna det tillåter. I motionen II: 154 har hemställts att detta system måtte upphöra att gälla fr. o. m. den 1 juli 1956. Utskottet har funnit att vägande invändningar ur olika synpunkter kan framföras mot anordningen med särskild sommartid inom statsförvaltningen och att rättelse härutinnan bör vidtagas i enlighet med motionärernas yrkande.»

dels ock utskottets hemställan under B. bort ha följande lydelse:

»B. att riksdagen må, med bifall till motionen II: 154, uttala sig för att systemet med förkortad sommararbetstid ur besparings- och rättvisesynpunkt skall upphöra att gälla fr. o. m. den 1 juli 1956;»

2) av herrar *Näsgård* och *Pålsson*.